

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2991

av Anders Åkesson och Göran Lindell (båda C)

Bluffakturor och kreditupplysning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över den svenska kreditupplysningsverksamhetens hantering av registrerade ansökningar och betalningsförsummelse gentemot näringsidkare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bedömningen av företagets betalningsförmåga är en viktig del i ett affärsbeslut. Hos kreditupplysningsföretagen sammanställs kreditinformation till rankningslistor där företagen får konkurrera med sin betalningsförmåga. En betalningsanmärknings konsekvenser för kreditupplysningsföretagens rankning och därmed företagets fortlevnad har lagt grunden för den lavinartade ökningen av bluffakturor som vi ser idag.

En fungerande kreditupplysningsverksamhet är bra för näringslivet men en ordning som bistår kriminella attacker på våra företagare kan inte accepteras.

Betalningsanmärkningar mot företag registreras redan när ansökan om betalningsföreläggande har gjorts hos Kronofogdemyndigheten och ett föreläggande skickats ut. Om fordran verkligen existerar eller ej beaktas inte. Den drabbade företagaren tvingas agera snabbt: låta rädslan för en anmärkning styra och betala bedragaren eller gå till domstol. Även om företagaren väcker talan är det inte säkert att betalningsanmärkningen försvinner. Domstolens författande av domen eller förlikningsbeslutet får en avgörande roll. För att en felaktigt registrerad betalningsanmärkning ska tas bort krävs det nämligen att det av dom eller förlikning

tydligt framgår att företagaren inte hade någon skuld. I annat fall kommer betalningsanmärkningen att ligga kvar i fem år. Betalningsanmärkningen och den försämrade rankningen kan bli ett dråpslag för företag, även för de med i grunden sund ekonomi och goda framtidsutsikter.

För privatpersoner är situationen bättre. Enligt kreditupplysningslagens sjunde paragraf får kreditupplysningsföretagen endast nyttja uppgifter om privatpersoners betalningsförsummelse som har fastställts av domstol eller annan myndighets avgörande. Härmed tillförsäkras privatpersoner en tågordning där skuldens existens klargörs före betalningsanmärkningens.

En motsvarande ordning där även uppgifter om näringsidkare förutsätter en fastställd betalningsförsummelse skulle ge företagen möjlighet att bemöta ett oriktigt krav utan oro för en betalningsanmärkning. Möjligen kan tillägg göras i kreditupplysningslagen varigenom uppgifter rörande en ansökan om betalningsförsummelse gentemot en näringsidkare, som inte leder till ett utslag, inte längre får användas i kreditupplysningsverksamhet. Uppgifterna ska då automatiskt rättas hos kreditupplysningsföretagen och frågan är inte längre avhängig tydligheten i domskälen. En sådan lösning stärker även riktigheten i den information och rankning som kreditupplysningsföretagen tillhandahåller.

För att motverka problemet med bluffakturor behöver även domstolarnas utdragna handläggningstider hanteras. Även om en brist på utslag skulle tvinga fram en rättelse i kreditupplysningsföretagens register kan oskäligen väntetider i domstolen vara förödande för företagets fortlevnad. Domstolarna behöver ha resurser för att skyndsamt hantera ärenden rörande bluffakturor. Det är en förutsättning för att stoppa bluffmakarna och samtidigt tillgodose näringslivets behov av aktuell och korrekt kreditupplysningsinformation.

Mot bakgrund av det ovanstående bör omgående en översyn göras av den nuvarande ordningen för kreditupplysningsföretags nyttjande av ansökningar om betalningsförsummelse gentemot näringsidkare.